

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๕๕

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อให้การดำเนินงานของอาสาพัฒนาชุมชน มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงในการปฏิบัติ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๓๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยาม คำว่า “ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน” และคำว่า “เวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน” ในข้อ ๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน” หมายความว่า อาสาพัฒนาชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกจากเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล เพื่อให้ปฏิบัติงานอาสาสมัครในฐานะผู้นำของอาสาพัฒนาชุมชนในตำบลหนึ่ง เรียกชื่อย่อว่า “ผู้นำ อช.”

“เวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน” หมายความว่า เวทีพูดคุยของอาสาพัฒนาชุมชนที่พัฒนากรผู้รับผิดชอบตำบลประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล จัดให้อาสาพัฒนาชุมชนทุกหมู่บ้านในตำบล จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเพื่อประชุมพูดคุยทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาหมู่บ้านร่วมกัน และใช้มติเสียงข้างมากในเวทีเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือก และถอดถอนผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.)”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๑ ให้พัฒนากรผู้รับผิดชอบตำบลประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล และกำนัน ผู้ใหญ่บ้านให้มีการจัดเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชนทุกหมู่บ้านในตำบล เพื่อคัดเลือกกันเองเป็นผู้นำ อช. ตำบลละ ๒ คน เป็นชายหนึ่งคน หญิงหนึ่งคน

ข้อ ๑๒ ให้นายกองการบริหารส่วนตำบลหรือนายกเทศมนตรี เสนอรายชื่อ อช. และผู้นำ อช. ที่ได้รับคัดเลือกตามข้อ ๙ และข้อ ๑๑ ให้นายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งตามลำดับ”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๔ นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีจะพิจารณาให้ อช.และผู้นำ อช. ออกจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ขาดคุณสมบัติหรือเข้าลักษณะต้องห้ามอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามข้อ ๑๐

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) ไปเสียจากหมู่บ้านหรือตำบลที่ตนปฏิบัติหน้าที่ติดต่อกันเกินหกเดือน

(๕) คณะกรรมการหมู่บ้าน สภามอบหมายการบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล มีมติให้พ้นจากตำแหน่งโดยเห็นว่ามีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียประโยชน์ของหมู่บ้านหรือตำบล แล้วนำมติเสนอเวทีประชาคมหมู่บ้าน หรือเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน แล้วแต่กรณีให้ความเห็นชอบ”

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๖ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๖ อช. มีหน้าที่ปฏิบัติงานในหมู่บ้านที่ได้รับคัดเลือก ดังนี้

(๑) กระตุ้นให้องค์กรประชาชนรู้สภาพปัญหาของหมู่บ้านและสามารถวางแผนงานเพื่อแก้ไขปัญหาได้เอง รวมถึงการกระตุ้นให้ประชาชนรู้จักช่วยตนเองและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ริเริ่มและสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาโดยเป็นที่ปรึกษากลุ่มเยาวชน กลุ่มสตรี กลุ่มอาสาสมัคร ตลอดจนองค์กรประชาชนและกิจกรรมการพัฒนาต่างๆ

(๓) ช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมพัฒนาหมู่บ้าน

(๔) เป็นผู้ประสานงานระหว่างองค์กรประชาชนกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน หรือเอกชนอื่นๆ

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่เวทีประชาคม คณะกรรมการหมู่บ้าน องค์กรการบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาล หรือทางราชการมอบหมาย”

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๘ และข้อ ๑๙ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอาสาพัฒนาชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๘ อำเภอจัดให้มีการประชุม ผู้นำ อช. เป็นประจำทุกสิ้นงวดปฏิบัติงาน เพื่อรายงานผลการปฏิบัติงาน และวางแผนการดำเนินงาน โดยผู้นำ อช. อาจได้รับเงินค่าตอบแทนตามที่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงบประมาณหรือตามมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติ ทั้งนี้อัตราเงินค่าตอบแทนให้เป็นไปตามที่ประกาศกระทรวงมหาดไทยกำหนด

หลักเกณฑ์การประชุมผู้นำ อช. ประจำทุกสิ้นงวดปฏิบัติงาน เพื่อรายงานผลการปฏิบัติงาน และวางแผนการดำเนินงานและการจ่ายเงินค่าตอบแทน ให้เป็นไปตามที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด

ข้อ ๑๙ รูปแบบเครื่องหมาย เข็มเชิดชูเกียรติและบัตรประจำตัวอาสาพัฒนาชุมชนและผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนให้เป็นไปตามแนบท้ายระเบียบนี้ โดยนายอำเภอหรือผู้ที่นายอำเภอมอบหมาย เป็นผู้ลงนามในบัตรประจำตัวอาสาพัฒนาชุมชน และผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นผู้ลงนามในบัตรประจำตัวผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน

อาสาพัฒนาชุมชน (อช.) และผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ที่ปฏิบัติงานดีเด่น มีผลงานตามหลักเกณฑ์ที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด อาจได้รับการพิจารณาคัดเลือกและเสนอชื่อเพื่อขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตามระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายจรรพงค์ เรืองสุวรรณ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย